

2365 1. Beh. af Lovf. om Tillægssb. for Finantsaaret fra 1. April 1874 til 31. Marts 1875. 2366

den gjennemsnitlige Indtægt 700 Rd.; den steg i det næste Aar til 800 Rd. og holdt sig i de følgende Aar omtrent dertil, indtil Theatret endelig nu har naaet en Indtægt, som det selv har skaffet sig i de sidste Aar, og som man af Statsregnskabet vil se er henved 1,000 Rd., idet der nemlig af 254 Forestillinger er indkommet 250,000 Rd. Hvorledes har imidlertid Statens Stilling ligeoverfor Theatret været i samme Tid? I de sidste Aaringer af Halvtredserne var Statens Bidrag i Virkeligheden omtrent 100,000 Rd. Der var nemlig et direkte Tilskud af nogle og halvtredsindstyve Tusind Rd.; et Tilskud under Form af Dyrtidstillæg og senere Sædtillæg, som i flere Aar er gaaet op til imellem 25 og 26,000 Rd., og endelig var der Pensionsbyrden, som udrededes for Theatrets Vedkommende med omtrent 33,000 Rd. Hvorledes er man gaaet frem i de forløbne Aar med Hensyn til disse Byrder? Det maa bemærkes, at man med Hensyn til Pensionsbyrden strax begyndte med at gjøre Skaar deri, saa vanskeligt Forholdet end derved blev for Theatret. Man bortskar af det Beløb, man ved Vacance kunde anvende, først en Fjerdedel, dernæst en Trediedel og dernæst to Trediedele, saaledes at der altsaa kun blev een Trediedel tilbage, og endelig gjorde man det afgjørende Skridt, ved at bestemme, at der ikke lenger kunde ansættes Noget ved Theatret med Pensionsberettigelse. Man har altsaa derved naaet det Resultat, at der i den Henseende kun er Tale om en bestandig aftagende Sum, som efter et vist Antal Aar maa aldeles forsvinde. Med Hensyn dernæst til Tilskudet under Form af Dyrtidstillæg og Sædtillæg gjorde man i Aaret 1860 den Forandring, at man i Stedet for at betale, hvad det virkelig beløb sig til efter Bestemmelserne, nemlig 25—26,000 Rd., indskrænkede Tilskudet til 15,000 Rd., og endelig bortskar man det ganske ved den sidste Ordning 1870, saaledes at der fra 1870 fra Statens Side ligefrem kun skal ydes 50,000 Rd. til Theatret, hverken mer eller mindre. Mere er der heller ikke blevet ydet, og efterat det nye Theater nu er kommet frem, har man jo fra Ministeriets Side paa Theatrets Budget kun opført 40,000 Rd. som Tilskud dertil, medens som sagt ingen Pensionsberettigelse gives, og der ikke er Spørgsmaal om Tillæg paa anden Maade. Naar man nu vil spørge, om der er Udset til, at dette Beløb nu vil være tilstrækkeligt, maa jeg sige, at jeg holder mig for fuldstændig overbevist om, at det vil være det, takket være netop det nye Theater. Det er

vel ikke muligt at have nogen bestemt Forestilling om, hvad Indtægt Theatret kan give. Da Finantsloven blev forelagt, havde man slet ingen Forestilling derom, men efterat der først i en halv Maaned har været Leilighed til at faae den første Nysgjerrighed efter at se det nye Theater tilfredsstillet, har Theatret nu spillet i 2 Maaneder under høist uheldige Vilkaar, hvad Enhver kan vide, da der endnu var Begrænsning i de Ting, der skulde bruges, og da der har været en overordentlig høj Grad af Sygelighed og Fraværelse hos Personalet. Ikke destomindre og uagtet man har valgt den Vej at sætte Prisen for en meget stor Del af Pladserne overordentlig billig — noget, man ikke hidtil har kjendt ved Theatret — har det vist i de to forløbne Maaneder vist sig, at Gjennemsnitsindtægten har været omtrent 1,500 Rd., medens Gjennemsnittet som sagt tidligere var 1,000 Rd. Det er nu ganske vist, at der vil gaa betydeligt Mere med i Udgifter ved et stort Theater, men jeg er dog overbevist om, at der ikke vil være nogen Vanskelighed ved at fastholde den Stilling, som er antydet fra Ministeriets Side med Hensyn til en Nedsættelse af Tilskudet, og jeg er ligeledes overbevist om, at der ikke gives nogen Stad, som har et Nationaltheater, der behandles og erkendes som Statsinstitut, til hvilket Staten ikke tilskyder mere end 30 a 40,000 Rd. Jeg tror, at denne hele Overset vil vise, hvor urigtig den Forestilling er, at Theatret efterhaanden har medført en stigende Byrde for Staten, men at der tværtimod bestandig er stræbt hen til at faae Tilskudet til Theatret nedbragt saa meget som paa nogen Maade mulig, naar det endnu skulde kaldes en Statsinstitution. Jeg skal hermed slutte. Jeg tror, at de Betragtninger, der her ere fremkomne, virkelig have deres Betydning ved Spørgsmaalet om Vedømmelsen af denne Sags hele Stilling og Befkaffenhed, og jeg nærer endnu det Haab, at det, som det hedder i Anmærkningerne, vil erkendes, at Ministeriet under ualmindelig vanskelige Forhold, og da en Standsning af Arbejdet vilde medføre uberegnelige Tab, har handlet forsvarligt og i Sagens Interesse. Jeg tror fremdeles, det vil erkendes, at det derved og kun derved har kunnet lykkes indenfor en efter vore Forhold uhørt kort Tidsfrist at faae opført et Theater, som man dog maa sige i Skjønhed, Sænsigtsmæssighed og Hyggelighed har overgaaet Forventningerne, og som endnu giver god Udset til, at man vil kunne naae det her saa sterkt efterstræbte, men i sig selv saa vanskelige